

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över betänkandet Ett modernare utsökningsförfarande
(SOU 2016:81)**

(Ju2016/08502/L2)

Riksdagens ombudsmän har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ovan nämnt betänkande.

Inledning

Utsökningsförfarandet är en förutsättning för att vårt samhälle ska fungera. Den som har ett krav mot någon måste vara förvissad om att få effektiv hjälp från samhället med att få sitt krav verkställt. Samtidigt är det nödvändigt att reglerna tar hänsyn till dem som är svarande i utsökningsmålen. Utredningen skriver att regelverket liksom en våg måste möjliggöra att motstående intressen kan vägas mot varandra. Det är ett ambitiöst och bra arbete som utredningen har gjort på relativt kort tid och jag ska i det följande redovisa några synpunkter på förslagen.

Webbaserat informationsverktyg

I avsnitt 4.3.21. föreslås att Kronofogdemyndigheten bör utveckla ett webbaserat informationsverktyg. Jag har i min tillsynsverksamhet kunnat konstatera att mycket av det missnöje som riktas mot Kronofogdemyndigheten har att göra med bristande information, inte minst om hur skulder påverkas av gjorda inbetalningar. Ökade möjligheter för parterna att ta del av vad som händer i deras mål skulle vara till stor nytta för parterna och undanröja orsaker till missnöje med myndigheten. Jag tillstyrker alltså utredningens förslag.

Frivilliga överenskommelser

I avsnitt 5.3.1. föreslår utredningen en ny bestämmelse enligt vilken Kronofogdemyndigheten kan medverka till frivilliga överenskommelser i utsökningsmål.

Den sökande som har utverkat en exekutionstitel har många gånger lagt ner mycket tid och kostnader för att nå så långt. Det förekommer inte sällan att också förfarandet hos Kronofogdemyndigheten kräver mycket tid och arbete av sökanden. Även om den föreslagna möjligheten för Kronofogdemyndigheten att medverka till frivilliga överenskommelser är just en möjlighet ser jag nackdelar

med förslaget. Att bygga in ytterligare moment – låt vara frivilliga – i sökandens procedur för att komma till sin rätt kan enligt min mening ifrågasättas. Problemet hos Kronofogdemyndigheten liksom hos andra myndigheter är ofta att handläggningen tar för lång tid. Förslaget om frivilliga överenskommelser riskerar att öka tidsuträkten ytterligare. Därför avstyrker jag förslaget.

Fishing expeditions

I avsnitt 6.4.2. uttalar utredningen som sin uppfattning att Kronofogdemyndigheten inte bör ägna sig åt planlösa tillgångsundersökningar, s.k. fishing expeditions. Utgångspunkten måste enligt utredningen vara att det finns en gäldenär i ett mål hos Kronofogdemyndigheten för att myndigheten ska börja leta efter tillgångar. Jag instämmer i det ställningstagandet. I samma avsnitt beskriver utredningen emellertid hur Kronofogdemyndigheten ägnar sig åt gäldenärskontroller i anslutning till polisens trafikkontroller och uttalar att den inte ser några principiella hinder mot ett sådant arbetssätt. Enligt min mening bör denna arbetsmetod, som skulle kunna beskrivas just som en planlös tillgångsundersökning, belysas närmare i den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

Uppstramad utredningsrapport

I avsnitt 6.4.5. föreslår utredningen en uppstramning av Kronofogdemyndighetens redovisning av de ställningstaganden som mynnar ut i att myndigheten inte ska vidta några ytterligare aktiva åtgärder för att driva in utmätningsfordran. Det är bra att det klargörs för sökandena vilka ställningstaganden som myndigheten gör och det är bra att det klargörs att besluten går att överklaga. Detta förslag kan myndigheten genast genomföra; någon författningsändring behövs inte.

Schablonbeneficium

Jag instämmer med utredningens bedömning i avsnitt 7.3.4. att schablonbeneficium inte bör lämnas när utmätning görs av ROT- och RUT-ersättning och av EU-stöd. Även denna förändring kan genomföras genast.

Inhibition

I avsnitt 10.4.1. föreslår utredningen att det införs en bestämmelse i rättegångsbalken som innebär att den domstol som ska pröva en ansökan om återvinning av en tredskodom eller ett utslag från Kronofogdemyndigheten ska få besluta om inhibition utan yrkande och utan kommunikation med motparten. Som utredningen skriver skulle en sådan bestämmelse stärka återvinningssvarandens ställning vilket vore bra. Jag tillstyrker alltså förslaget. Utredningen har formellt inte lämnat något författningsförslag men den text som finns på s. 604 duger enligt min mening bra som beredningsunderlag i denna fråga.

Lars Lindström